

DECLARATIO.

Declaratio 10. figura.

Basis huius torni instar tabulati operarii est, In cuius superficie parte septentrionali ad fabrum insidet lapis poliendus: In opposito est trutina, quam ad se faber manu sinistra attrahit opera cordæ in ea ligatæ, numeratis à capite illius trutinæ quæ vergit ad septentrionem 1. m. 6. p. & dextera idem faber ducit ferrum poliens vel secans.

Capiti trutinæ herent duo arcus, in quorum fine sunt in crucem alii aliis impositi baculi quorum compaginē à similitudine pedum locustæ libet appellare Attelabum, qui attelabus cum trutinæ caput recedit pellit politorem ferrum, & cum accedit attrahit.

PROP. XI.

Species æquipondij novi, quod agitatam manu vnus & alterius instar campanæ pulsata, tantum virium habet ad agendum binos, eosque immanes folles in fodinis, vt æquare possint eos, qui vel vi aquarum, vel equorum in girum actorum promouentur.

Declaratio 11. figura.

Hæc facilia sunt. Ad orientem sunt cinifiones, & æquipondium ipsum suspensum de trabe, cuius altitudo est 2. m. 3. p. proximè sunt folles, deinde fornax, qui ferè similis est vulgaribus excepto æquipondio.

PROP. XII.

Machina quæ precedentem subsequi debet, tum nouitate, tum præstantia ad mouendum super incude tam ingentem tuditem, duorum hominum labore, vt nihil plus efficias aut equis, aut aquis.

Declaratio 12. figura.

Tota ratio motus vehementis ex grandiori rota pendet, quæ commota maximam vim habet, sed vt melius rem percipiamus, declaranda sunt omnia specialiter. Orientem versus numeratis à linea meridionali ad septentrionalem 1. m. 2. p. Incus est, & deinceps numeratis à linea orientali ad occidentalem 6. p. & à meridionali ad septentrionalem 2. m. 6. p. est tudes, cuius manubrium vergit ad rotas quæ in septentrione sunt, quarum media maxima est, & duæ laterales æquales inter se & media minores, quæ omnes vni eidemque axi herent. Axe autem hac & illac manubrio ab operariis pulso mouentur rotæ, vt clauiculi in axe fixi offendentes brachia manubrii tuditis, eleuetur tudes vt clauiculis emissis feriat incudem quod ex figura non difficile est perspicere.

PROP. XIII.

Noua secandi arbores machina, per quam tantam operis exhibetur agitatione duorum operariorum, quantum octo possint vulgari ratione, vbi aqua lapsus deficit dummodo ea statuatur in loco depresso & in quem plano pede trahi queant arbores.

Declaratio 13. figura.

Huius machinæ compago ab oriente ad occidentem vergit quatuor gemellis (vt ita dicam) lignis incumbens quorum duo quæ tertio loco sunt, ab oriente maiora, sunt 3. m. 8. p. inter quæ sunt duo brachia æqualia quæ mouentur duobus cardinibus, in quibus mouentibus transfixa sunt, cardines hi distant à basi 1. m. 12. p. De parte brachiorum orientali pendent runcinæ quarum pars in qua brachia transfixa sunt liberum habent circa ea motum, deinde runcinæ coguntur foramine quadrato à parte illarum septentrionali vltima distante 1. m. 2. p. Reliqua ad motum pertinent quæ sunt diligenter consideranda. In occidente, sunt geminæ rotæ quarum vna apparet cui similis est altera disparsens, ratio autem axis illius est causa motus runcinæ sursum & deorsum, nam in medio instar veru manubrii flectitur, & in parte axis parallela sunt duo ferrea brachia, quæ porriguntur ad extremam partem occidentalem brachiorum runcinas deferentium, ita vt his nouis finis brachiis pellantur & adducantur reliqua, cum mouentur manu hominum rotulæ, vno hac parte altero illa nitente. Rursus offert se rota à cuius modiollo oriuntur duodecim radii qui pelluntur hoc clauiculo apparète in rota illa mobili, vt in axe illius chorda glomerata paulatim arborem secandâ, in cuius fine orientali vltima pars chordæ heret, runcinis admoueat. Quod fuit dicendû.

PROP. XIII.

Alia machina noua, quæ eodem loco quo precedens posita præstat necessitate urgente vnus opera, idem quod superior duobus, vt eius delineatio ratioque mathematica ostendit.